

Verstandelijke beperking

Down Syndroom en andere verstandelijke beperkingen

Jitze Bontekoe

Voorwoord	4
-----------	---

Onderbouw

Bijbelverhaal 'De goede Herder'	6
Kennismaking met Jitze	9
Zakdoekje leggen/muziek maken	10
Allemaal anders	11
Ik hou van.....	12
Zo zie ik er uit!	13
Afsluiting van de dag 'we houden van elkaar'	14

Middenbouw

Bijbelverhaal (Jona 3)	16
Kennismaken met Jitze	18
Vuilniszakedans	19
Estafette	20
Jij kunt zo goed	21

Bovenbouw

Bijbelverhaal (Jona 3)	24
Kennismaken met Jitze	26
De Knoop	27
De Rups	28
Wat zijn jouw grenzen en hoe maak jij dat duidelijk?	29
Je hoort erbij!	31

Tips en ideeën

Idee voor onderbouw	33
Idee voor middenbouw	34
Tips en ideeën voor bovenbouw en brugklas	35

Bijlagen

Bijlage 1 'Foto van Jitze'	37
Bijlage 2 'Verhaal van Jitze'	38
Bijlage 3 'Schaap'	39
Bijlage 4 'Kleurplaat van goede herder'	40
Bijlage 5 'Zakdoekje leggen'	41
Bijlage 6 'Zo zie ik er uit!'	42
Bijlage 7 'Het gedicht van Elze'	43
Bijlage 8 'Complimentenblad'	44
Bijlage 9 'Jan is anders'	45
Bijlage 10 'Opdracht'	46
Bronvermelding	47

Voorwoord

Voor u ligt een lessenserie over mensen met een verstandelijke beperking. De lessen zijn vooral gericht op kinderen met het Syndroom van Down. Voor wat betreft de bovenbouw gaan de kinderen zich ook nog verder verdiepen in een aantal andere beperkingen.

De lessen zijn ingedeeld in onderbouw, middenbouw en bovenbouw/brugklas. U kunt natuurlijk altijd lessen gebruiken die in eerste instantie niet voor uw bouw bedoeld zijn, maar die wel leuk zijn voor de kinderen in uw klas.

Bij het kopje tips en ideeën kunt u nog extra lesideeën vinden die u verder kunt gebruiken tijdens deze dag.

Wij wensen u veel succes en plezier toe bij het uitvoeren van deze lessen. Voordat er verder wordt gekeken naar de lessen willen wij de volgende informatie geven over het Syndroom van Down.

Het syndroom van Down is een aangeboren afwijking die gepaard gaat met een lichte tot ernstige verstandelijke beperking. Mensen met het Downsyndroom hebben een aantal herkenbare, uiterlijke kenmerken. Daarnaast ontwikkelen zij zich trager, zowel verstandelijk als lichamelijk. Mensen met een lichte verstandelijke beperking kunnen met enige ondersteuning zelfstandig functioneren. Naarmate de beperking ernstiger is, is meer begeleiding en hulp nodig.

Kinderen met het Syndroom van Down vinden muziek vaak erg leuk. We kennen allemaal wel de 'Josti band'. Zij leren muziek aan d.m.v. kleurtjes en niet met noten. Op die band zitten niet alleen kinderen met het Syndroom van Down, maar ook kinderen met andere beperkingen. Sommige kinderen met het Downsyndroom houden van dansen, zingen, zwemmen en noem maar op.

Maar is het dan erg om anders te zijn? In welke opzichten lijken ze dan op ons? Zo zijn er nog velerlei vragen waar we het over gaan hebben in de gemaakte activiteiten en/of lessen

Onderbouw

Bijbelverhaal 'De goede Herder'

Werkvorm

Kringgesprek

Materiaal

Schaapje (knuffel of tekening)

Verhaal 'Jezus is de goede Herder'

'Schaap' (bijlage 3)

'De goede herder' kleurplaat (bijlage 4)

Lijm

Watten

Potloden

Tijd

± 50 minuten

Inleiding

De kinderen zitten in een kring. Leerkracht vertelt: "Als wij kijken naar dit schaapje (die je in je handen hebt) wat kunnen wij daar over zeggen? Heeft het schaapje een baas? Wie is die baas dan? Wat moet zo'n baas doen?....."

Hier vanuit overschakelen naar het verhaal.

Kern

Verhaal: 'Jezus is de goede Herder'

'Van je één, twee, drie, hup!'

O, kijk nou eens! Zie je dat? Er wordt een man zomaar uit de synagoge gegooid. Met een smak komt hij tegen een afbrokkelend muurtje terecht. Au, au! Wat doet dat pijn. Vanachter de met sierlijke hekjes bedekte ramen grijnzen lachende gezichten hem na. O, maar dat zijn deftige mannen, Farizeeën. Waarom doen die zo gemeen? Zij moeten toch beter weten als leiders van het volk? Zij kennen toch de wet en de profetenboeken?

Aan het eind van de straat komt een groepje mensen aanlopen. Zij zien wat er gebeurt. Zij zien dat een arme man, Mattias, over zijn pijnlijke arm wrijft en zijn geschaafde been bekijkt. Eén van hen, een vriendelijke man in een wit overkleed, pakt hem bij de arm, praat met hem en helpt hem weer omhoog. Het is Jezus, die eerder die dag deze blindgeboren man genas van zijn blindheid.

Vanachter de raampjes roepen de Farizeeën: 'Eigen schuld. Dat gebeurt er nou met lui, die geloven in een zogenaamde Messias uit Nazaret, die op Sabbat mensen geneest!'

Jezus kijkt naar de bedelaar en dan naar de Farizeeën. O, wat is Hij boos op ze. Zijn dat nou goede leiders? In plaats van blij te zijn met zijn genezing, behandelen ze hem zo.

'Houd de dief! Houd de dief!'

Plotseling komt er door de poort aan het eind van de straat een magere, vuile jongeman, die rent voor zijn leven. Een boer zit achter hem aan met een flinke stok. Iedereen kan zo wel zien dat hij die snelle jongen nooit inhaalt. Hijgend en puffend blijft de boer dan ook maar staan om verontwaardigd zijn verhaal te doen.

'Vannacht... hhh... is die vuile dief over de muur van onze schaapskooi geklommen. Hij heeft een schaap gestolen en opgegeten, precies op het moment dat ik even naar huis was om wat eten te ha-

len... hh... Ja, ik ken hem wel, vroeger was hij één van mijn herders, maar hij heeft geen hart voor de beesten. Als er een wolf komt, doet hij het zowat in zijn broek...'

De omstanders lachen. Ze vinden het stom van de boer om zijn schapen alleen achter te laten. Hij had bij hen moeten blijven, dan was dit niet gebeurd.

Jezus en zijn discipelen lopen door in de richting van de Olijfberg. Ze praten nog wat na over de dingen die gebeurd zijn. Vooral wat er met Mattias gebeurd is, zit hen dwars.

'Hoor eens, vrienden,' zegt Jezus ernstig, 'die leiders van het volk, zogenaamde profeten en bazen van het volk, zijn net zoals die dief. Slechte herders zou je kunnen zeggen. Zij hebben geen hart voor de mensen. IK BEN DE GOEDE HERDER. Ik laat Mijn schapen niet alleen. Ik ga in de ingang van de schaapskooi zitten en ik waak over hen. IK BEN DE DEUR VAN DE SCHAAPSKOOI, bij wijze van spreken. Elke rover die de schapen kwaad wil doen, krijgt met mij te maken.'

'Wat bedoelt de Meester toch, Johannes?' vraagt Andreas aan Johannes, die dicht naast Jezus loopt. 'Het gaat over ons, geloof ik.' fluistert die terug. 'Wij zijn die schapen,...'

'Mijn schapen kennen Mijn stem.' gaat Jezus verder, 'Als ik ze roep, volgen ze Mij. Ik ben gekomen om hen leven in overvloed te geven en... Ik zet mijn leven in voor de schapen.'

Johannes luistert heel scherp toe. Hij vindt het schitterend wat Jezus nu zegt. Wat een veilig idee, dat Jezus goed zorgt voor zijn volgelingen...'

Andreas denkt terug aan iets wat hij gezien heeft toen hij nog maar een kleine jongen was.

Met een paar vriendjes was hij een eind gaan lopen, toen ze over een heuvel gekomen, een kudde schapen zagen, die aangevallen werden door een wolf. Na de beesten de stuipen op het lijf gejaagd te hebben, greep hij tenslotte een lam. Door het geschreeuw van de jongens was de herder in actie gekomen. Hij rende moedig op de wolf af, greep hem met zijn blote handen en wurgde hem bijna. Het lam was gered, maar de herder flink gewond.

'Hé, Andreas.'

Johannes trekt zijn vriend aan z'n jas. 'Waar zit jij met je gedachten? Kijk, we gaan hier even in het gras zitten.' Andreas lacht om zichzelf. Daar zou hij toch bijna alleen doorgelopen zijn. Er zijn al weer meer mensen om Jezus heen komen staan. Een Syrische vrouw met twee kinderen is zelfs naast hem gaan zitten. Eén van die kinderen kruipt gewoon op Jezus' schoot.

Jezus vindt het leuk. Hij knuffelt het kind en zegt: 'Dit is een schaapje dat niet uit de stal van Israël is. Zo zien jullie maar. Ik heb nog meer schapen onder andere volken. Die moeten er ook bijkomen. Ze zullen mijn stem horen en dan zal het worden: één kudde en één herder.'

Een paar mensen die bevriend zijn met de Farizeeën, kijken elkaar aan. Ze smoezen achter hun hand.

'Wat een onzin! Alleen Israël is het volk van God.' 'Ach!' zegt een sjiek geklede wetgeleerde, die is meegelopen, half hardop, 'Die man is gek. Waarom luister je nog langer naar Hem? Er zitten allemaal rare gedachten in zijn hoofd!' 'O ja?' antwoordt een jonge vrouw kwaad. 'En die wonderen en tekenen dan die Hij doet? Als je gek bent kun je toch niet iemand van blindheid genezen?'

Jezus heeft alles wel gehoord. Hij trekt er zich niks van aan. Vastbesloten staat hij op om terug te gaan naar de tempel. Hij geeft het niet op, ook al wordt de tegenstand van de Farizeeën steeds zwaarder. Ook al loopt zijn leven gevaar.

'De Hemelse Vader houdt van Mij,' besluit Hij, 'Omdat ik Mijn leven voor Mijn schapen over heb. Niemand kan Mij doden. Als ik sterf is dat, omdat het mijn wil is. En als ik daarna weer ga leven dan is dat omdat de Vader het wil.'

Die nacht slaapt Mattias waar Jezus slaapt en voortaan eet hij waar Jezus eet. Nooit is hij meer bij hem weggegaan, want deze blindgeborene had ontdekt wie de echte leider van God was: De Goede Herder Jezus!

Afsluiting

Jezus is onze goede herder! Mogen wij zijn schaapjes zijn?....

We gaan ons eigen schaapje maken, omdat de Here Jezus voor iedereen zorgt en van al zijn schaapjes houdt. Dus Hij houdt van jullie allemaal!

Knutsel verwerking

Een schaap met watten beplakken (zie bijlage 3).

Klaaropdracht

De 'goede herder' kleuren (zie bijlage 4).

Kennismaken met Jitze

Lesdoel

De kinderen krijgen een beeld van een persoon die het Downsyndroom heeft.

Werkvorm

Kringgesprek

Materiaal

- Foto Jitze (bijlage 1)
- Verhaal van Jitze (bijlage 2)

Tijd

± 20 minuten

Inleiding

De kinderen gaan kennismaken met Jitze. Bekijk samen met de kinderen de foto van Jitze. Wat zou er met hem aan de hand kunnen zijn? Zien ze uiterlijke verschillen?

Kern

Lees het verhaaltje over Jitze voor en praat hier met de kinderen over door. Doet hij andere dingen dan wij? Zal het anders zijn met spelen? Wat zouden moeilijke dingen kunnen zijn voor Jitze? Hoe zou dat kunnen worden opgelost? Kennen jullie iemand in de buurt die hetzelfde heeft als Jitze?

Afsluiting

Vat samen wat de kinderen in het gesprek hebben ontdekt.

Vertel de kinderen dat we vandaag gaan ontdekken of we nou heel anders zijn of dat we op elkaar lijken. Hoe de Here God naar ons kijkt hebben ze vanmorgen gehoord, dit kun je nog naar boven halen. Eventuele andere verstandelijke beperkingen kun je naar voren halen, waarbij de kinderen er een beeld van kunnen vormen.

Zakdoekje leggen

Lesdoelen

- De kinderen leren hoe andere kinderen muziek maken met kleur.
- De kinderen die geen noten kunnen lezen, kunnen op deze manier op het tijdstip dat hen aangegeven wordt muziek maken.

Werkvorm

Met de hele groep in de kring. Daarna wordt de groep in drieën verdeeld. De afsluiting is klassikaal.

Materiaal

- Zakdoek
- Sambaballen/eitjes (voor groep één)
- Tamboerijnen (voor groep twee)
- Woodblock/houtjes (voor groep drie)
- Zakdoekje leggen in kleur (zie bijlage 5)
- Crêpe papier

Tijd

± 45 minuten

Inleiding

Uitleg van het spel. Eerst is de groep één geheel, zittend in een kring, en wordt het liedje gezongen. Een kind is door de leerkracht uitgekozen om het zakdoekje binnen de tijd van het liedje achter een ander kind te leggen. Dit kind moet proberen het kind dat het zakdoekje had te tikken, en het kind dat getikt moet worden, moet zo snel mogelijk op de plek komen te zitten van de persoon waarbij hij/zij het zakdoekje heeft gelegd. Deze activiteit doen we om zo de herkenning bij het liedje te hebben en wat voor te zingen.

Kern

Daarna wordt de groep in drie groepen verdeeld. Elk kind krijgt een instrument. De instrumenten worden zo verdeeld, dat elke groep zijn eigen instrument heeft. Elke groep heeft zijn kleur lintje. Zo kan de leerkracht aangeven welke groep moet beginnen en stoppen met geluid maken. Dit kan de leerkracht doen door vier kleuren van crêpe papier te gebruiken. Wanneer het liedje gezamenlijk wordt gezongen, doet de leerkracht het juiste lintje omhoog op het goede tijdstip. Bijlage 5 kan de leerkracht helpen om het goede lintje op het juiste moment omhoog te houden. Met het omhoog steken van het lintje mag/kan de leerkracht flexibel zijn, het ligt eraan hoe goed de groep het oppakt.

Afsluiting

Als afsluiting kan men platen, foto's en/of een filmpje van de Josti band laten zien. Waardoor de kinderen zich meer een beeld kunnen vormen hoe het is om met kleuren muziek te maken.

Tips

Wanneer je niet zoveel instrumenten hebt, zou je met lichaamsklanken een geluid kunnen maken. Bijvoorbeeld door klappen, stampen met je voeten, enz.

Allemaal anders

Lesdoel

De kinderen kunnen verschillen en overeenkomsten noemen tussen henzelf en klasgenoten.

Materiaal

Geen

Tijd:

± 15 minuten

Inleiding

De kinderen zitten in de kring. Vraag de kinderen om naar de kleur van elkaars ogen te kijken.

Kern

Vraag: Wat is anders aan ons? Welke verschillende kleuren ogen hebben we? Zie je nog meer verschillen? Wat is het zelfde aan ons? Is het erg /lastig dat er verschillen zijn?.....

Afsluiting

Zing het lied 'Hoofd, schouder, knie en teen'.

Ik hou van....

Lesdoel

De kinderen kunnen aangeven waarvan ze houden. Ze horen van elkaar dat ze van verschillende dingen houden.

Materiaal

Geen

Tijd:

± 20 minuten

Inleiding

Hierin wordt verteld wat Jitze allemaal wel/niet leuk vindt om te doen.

Kern

De kinderen zitten in een kring. Zeg: sta op als je van ijsjes houdt.

De kinderen die van ijsjes houden staan op en gaan weer zitten.

- Sta op als je van schommelen houdt.
- Sta op als je van bloemen en bomen houdt.
- Sta op als je van spannende verhalen houdt.
- Sta op als je van muziek houdt.
- Sta op als je graag met zand speelt.
- Sta op als je van rennen houdt.
- Sta op als je van tekenen houdt.
- Sta op als je van je papa en mama houdt.

Je kunt zelf nog dingen toevoegen. Eventueel ook bewegingen. Bijvoorbeeld: sta op als je van schommelen houdt en steek je arm in de lucht of draai een rondje als je van ijsjes houdt.

Afsluiting

Met een gesprek eindigen. Vragen die gesteld kunnen worden zijn:

- Hielden wij allemaal van dezelfde dingen? (Nee, waarschijnlijk niet.)
- Zou Jitze sommige dingen nou net zo leuk vinden als wij?

Zo zie ik er uit!

Lesdoel

De kinderen leren dat we helemaal niet zo verschillend van elkaar zijn.

Materiaal

Tekst 'Zo zie ik eruit!' (bijlage 6)

Tijd

± 20 minuten

Inleiding

Verhaal 'Zo zie ik eruit!' wordt één keer voorgelezen. Dit verhaal is vergroot en staat in bijlage 6. Het zou het mooiste zijn als je dit uit je hoofd kon uitspreken en meteen de gebaren erbij kan laten zien.

Kern

Deze tekst wordt stap voor stap aangeleerd.

De kinderen gaan eerst de gebaren mee doen. Dit kun je telkens meer uitbouwen: van twee zinnen naar vier zinnen de gebaren mee laten doen. Door een paar keer met de kinderen het gedichtje te hebben gelezen zou je langzamerhand de gebaren erbij kunnen doen. Hier kun je goed gebruik maken door de kinderen die daar al vorm aan proberen te geven te stimuleren.

Afsluiting

De les sluit je af met door de tekst met de gebaren één keer goed uit te voeren. Er kan zelfs op het einde van de dag met de tekst worden afgesloten.

We houden van elkaar

Tijd

± 5 minuten

Verhaal

‘We houden van elkaar’

Oma, ik schaamde me dood, zegt Fieke.
Fieke, Fanka, Davidje, pappa, opa en oma. Allemaal gaan ze naar de kerk.
Mamma blijft thuis met kleine Miep.
Onderweg in de auto praten opa en pappa gezellig met elkaar.
En de kinderen praten gezellig met oma.
Ik schaamde me echt dood, zegt Fieke nog eens.
Weet u wat pappa gisteren heeft gedaan?
Hij tekende op de beslagen ruit van de auto P hartje F.
P hartje F?, vraagt oma. Wat is dat?
U weet dat toch wel?
Dat betekent ‘pappa is verliefd op Fieke’.
En iedereen kan het lezen. Daarom schaamde ik mij.
Nee, zegt oma. Dat hartje betekent gewoon ik houd van je.
P hartje F betekent ‘pappa houdt van Fieke’.
En dat is toch zo?
We houden allemaal van elkaar.
En van de Heer Jezus.
Opa heeft meegeluisterd. Hij lacht. En weet je wat hij op het raam tekent? O hartje O.
Fanka en Fieke beginnen te joelen. Kijk, die opa. Hij houdt van oma. O,o.
Vrolijk komen ze de kerk binnen. Daar krijgen ze van veel mensen een hand.
En weet je wat Fieke ziet?
Boven de kansel zijn gouden letters aangebracht. Er staat: God houdt van u.
Mooi hè?

Middenbouw

Bijbelverhaal

Materiaal

- Het verhaal 'Niemand wordt voorgetrokken'
- Eventuele materialen bij het voorbeeld

Tijd

± 45 minuten

Inleiding

Als leerkracht kies je een kind uit dat je voor gaat trekken. Dit maak je duidelijk zichtbaar in de hele klas door daar alle aandacht op te richten.

Bijvoorbeeld:

Je komt kort terug op het gemaakte werk van de dag daarvoor. Je legt twee schriften naast elkaar die evenveel fouten hebben. Je bespreekt dat in de klas, door te zeggen: "Jantje en Piet, kom eens naar voren. Jullie hebben allebei evenveel goed gemaakt. Nu vind ik Jantje veel leuker, dus ik geef hem een 8!en Piet, jij krijgt een 6! Ga maar terug naar je plek".

Als leerkrachten kun je een voorbeeld naar voren halen dat bij de klas past en dat ook onopvallend gemaakt kan worden. Uiteindelijk is het de bedoeling dat je daar over gaat praten. De kinderen weten dat het veel fijner is wanneer we allemaal gelijk behandeld worden.

Kern

'Niemand wordt voorgetrokken'

Zou Jona wel weten dat God van alle mensen houdt? Moet je hem daar nou zien zitten op de heuvel in zijn zelfgemaakte hutje. Wat kijkt hij boos, hè? Kom mee. We gaan hem even opzoeken.

Op de zuidelijke berghelling zit Jona. Hij kijkt eens naar het kleedje, dat hij die middag op de markt heeft gekocht en dan naar zijn takkenhut. Voor een paar dagen kan hij het er wel mee doen. Even een kussen maken van zijn jas, sandalen uit en dan onderuit.

Hèhè! Wat was dat warm geweest vandaag. Zijn voeten doen pijn en in zijn hoofd draaien allerlei gedachten door elkaar. Gelukkig is hij nu klaar met zijn werk. Overal is hij geweest. In alle winkels, tempels, op alle markten en pleinen en bij het grote paleis heeft zijn luide, ernstige stem geklonken. Hij heeft zijn boodschap gebracht aan rijken en armen, de leerlooier met zijn bruinverkleurde handen en met zijn vlekken op zijn kleed, de moeders en de vele vele kinderen, soldaten, wevers, koperslagers. Iedereen heeft het woord van de Heer gehoord. Zelfs de koning, die net op leeuwenjacht zou gaan, is blijven staan. Jona schreeuwde tegen hem het hardst. Die roverkoning moest het maar eens goed horen en al die mensen uit die roversstad. Hij riep: 'God heeft alles gezien. Hij neemt het niet langer. De stad wordt over veertig dagen ondersteboven gekeerd.' De koning had hem niet eens laten grijpen. 't Had hem trouwens ook niks kunnen schelen als ze hem in de gevangenis hadden gestopt. Hij moest zijn werk doen. Jona komt half overeind en kijkt het dal in. Wat een stad! Mooi gezicht zou het zijn als die instortte. Hij zit hier prima.

Een groepje boeren komt langs zijn hut in rouwkleren. Ginds lopen nog meer mensen. Ook al in rouwkleren. Jona kijkt nog wat scherper en dan ziet hij overal mensen in rouwkleren. Hij springt overeind en vraagt aan een man wat er aan de hand is. 'De koning heeft het bevolen.' zegt de man, 'Er is een profeet geweest, die gezegd heeft dat Ninevé verwoest zou worden en nu mogen mensen en dieren niets eten of drinken. Iedereen moet rouwkleren dragen.' Jona bedankt de man, die zijn weg al biddende vervolgt: 'Wees ons genadig. Vergeef ons onze zonden, God van Jona.'

'Nou nog mooier!' denkt Jona. 'Het is menens. Straks doet God het nog ook. Ja, de Heer zal alles ver-geven, dan is mijn werk voor niks geweest.' Jona wilde wel dat hij dood was. Met een boos gezicht, z'n handen onder z'n hoofd, zit hij daar tot de zon ondergaat.

De volgende ochtend wordt Jona wakker door een bromvlieg, die steeds op zijn gezicht gaat zitten. Waar is hij? O ja, in zijn hut. Wat is het hier heerlijk koel. Hij kijkt naar boven. Groene bladeren slingeren zich door de dorre takken van zijn hut. Wat is dat? Hij gaat het eens van buiten bekijken. Hé, dat is fijn! Er is een soort boompje gegroeid. Echt een wonder. Jona gaat in de schaduw naar Ninevé zitten kijken en eet ondertussen een stuk brood en drinkt wat water uit zijn waterzak.

Er komt nog al wat gedruis uit de stad naar boven, anders dan anders. Het klinkt als een groot gehuil. Zelfs de dieren kun je horen loeien en blaten en krijsen en janken. Die hebben dorst en honger. Er trekt een lange optocht langs het paleis. Zo verstrijkt de dag en Jona wacht op Gods oordeel.

De les, die God hem de volgende dag zou leren, zou hij zijn leven lang niet meer vergeten. Waar hij in zijn verdere leven ook zou komen, overal zou hij het vertellen. De mensen die het hoorden zouden het weer doorvertellen en tenslotte zou het verhaal in de Bijbel opgeschreven worden. Het verhaal van Gods liefde voor alle mensen. Luister maar hoe het verder ging.

De boom is verdord. Hij zit vol bruine plekken. De zon schijnt door de takken heen recht op Jona's hoofd. Dan steekt er ook nog een hete oostenwind op. Jona valt bijna flauw en wordt opstandig tegen God.

'Ben je boos om die boom, Jona?' vraagt God vriendelijk.

'Ja,' schreeuwt Jona, 'Natuurlijk!'

'Die boom heb jij niet eens zelf gemaakt... Zou ik dan Ninevé niet sparen, die grote stad, waarin erg veel kleine kinderen zijn en vee?'

Zo liefdevol is onze God. Hij vergeeft ons onze zonden als wij echt berouw hebben. Hij houdt van Turkse, Marokkaanse, Belgische, Surinaamse, Nederlandse kinderen. Hij houdt van kinderen met een verstandelijke beperking, lichamelijke beperking, zintuiglijke beperking en van jou! Niemand wordt voorgetrokken. Ik ga Hem ervoor danken. Jij ook?

Afsluiting

Je kunt goed een gesprekje aan het verhaal koppelen. Eventuele ideeën staan hieronder vermeld.

Extra achtergrond informatie

Ninevé was een reusachtige stad, ter grootte van drie dagreizen.

Iedereen (niemand uitgezonderd), mens en dier, moet zich hullen in een boetekleed en luidkeels God aanroepen. Iedereen moest anders gaan leven en breken met het onrecht dat hij deed. Zowel hoog als laag gestelde mensen.

Punten om over door te praten

Jona kwam met een omweg aan bij de stad Ninevé. Dit omdat de Here God een plan had met hem. Toch was Gods plan anders dan dat Jona dacht.

God heeft een plan

Jona dacht dat God een heel ander plan had en dat Hij de woorden die Jona uitsprak ook werkelijk zou laten uitkomen. Hebben jullie ook een voorbeeld waarin dingen anders lopen dan dat je had verwacht? Is het dan onbegrijpelijk of kunnen we het overlaten aan onze God? Hoe kan je weten wat Gods wil is en zijn plan met jouw leven?.....

Kunnen wij God van gedachte laten veranderen? Hoe pakt de stad Ninevé dat aan (vers 8)? Hoever kunnen wij hier in gaan? Kunnen wij ook bidden voor onze naasten die niet geloven?

God heeft iedereen op het oog.... niemand uitgezonderd!!!

Kennismaking met Jitze

Lesdoel

De kinderen krijgen een beeld van iemand met een Downsyndroom.

Werkvorm

Kringgesprek

Materiaal:

- Foto Jitze (bijlage 1)
- Verhaal van Jitze (bijlage 2)
- Schoolbord

Tijd

± 20 minuten

Inleiding

De kinderen gaan kennismaken met Jitze. Bekijk samen met de kinderen de foto van Jitze. Wat zou er met hem aan de hand kunnen zijn? Zien ze uiterlijke verschillen?

Kern

Lees het verhaaltje over Jitze voor en praat hier met de kinderen over door. Doet hij andere dingen dan wij? Zal het anders zijn om met hem te spelen? Wat zouden moeilijke dingen kunnen zijn voor Jitze? Hoe zou dat kunnen worden opgelost? Kennen jullie iemand in de buurt die hetzelfde heeft als Jitze?

Mensen met het Downsyndroom hebben een lichte tot ernstige verstandelijke beperking. Mensen met een lichte verstandelijke beperking kunnen met enige ondersteuning zelfstandig functioneren. Naarmate de beperking ernstiger is, is meer begeleiding en hulp nodig.

Welke beperkingen zijn er nog meer? Zet dit zonodig op het bord in een web: verstandelijke beperking in het midden, daaromheen de andere beperkingen.

Afsluiting

Vat samen met de kinderen wat er besproken is. Bereid de kinderen voor op wat ze vandaag gaan ontdekken of mee maken, maak ze nieuwsgierig naar wat komen zal.

Vuilniszakdans

In dit spel heb je elkaar nodig om verder te komen. Zonder de anderen krijg je de opdracht niet voor elkaar. Hier gaan we in op het sociale aspect van iemand met een verstandelijke beperking. Ze zijn hulpbehoevend, maar willen zelf ook heel graag helpen.

Lesdoelen

- De kinderen leren op een ontspannen manier te dansen.
- De kinderen leren in tweetallen samen te werken.
- De kinderen leren van elkaar als het gaat om samenwerken en tactiek.

Werkvorm

Klassikaal en onderverdeeld in tweetallen.

Materiaal

- Dansmuziek
- Cd-speler
- Vuilniszakken

Tijd

± 30 minuten

Kern

Deel de kinderen in tweetallen op. Ieder paar krijgt een vuilniszak. Ze moeten dansen op de muziek, maar als de muziek stopt, moet één van de twee zo snel mogelijk in de vuilniszak stappen en door de andere met vuilniszak en al opgetild worden. Het paar dat het laatste klaar is, valt af. Het paar dat uiteindelijk over blijft heeft gewonnen.

Afsluiting

Sluit af met een gesprek. In dit gesprek kunnen verschillende vragen naar voren komen, bijvoorbeeld: Hoe ging het samenwerken? Wat vonden jullie goed gaan? Wat vonden jullie minder goed gaan? enz. Dit kan met de werkvorm denken-delen-uitwisselen. In deze werkvorm laat je eerst de kinderen zelf nadenken, vervolgens gaan ze het met hun maatje delen en uiteindelijk vindt dan een uitwisseling plaats in de groep, dat door de leerkracht geleid wordt.

Estafette

Lesdoelen

- De kinderen zijn op elkaar betrokken.
- De kinderen leren toejuichen of andere kinderen motiveren.
- De kinderen leren samen te werken als team, door elkaar aan te moedigen.

Werkvorm

De klas verdeeld in twee a drie teams (hangt er vanaf hoeveel kleren je hebt).

Materiaal

- 2 dozen (waar ze doorheen kunnen kruipen)
- 2 springtouwen
- 2 bellen
- 2 liedjes op papier
- 2 dezelfde kledingstukken die ze zelf aan en uit kunnen trekken
- eindstreep

Tijd

± 30 minuten. Je kunt hier zelf de tijd voor bepalen.

Kern

Je hebt twee teams. Je moet een bepaald parcours afleggen om de eindstreep te halen. Elk teamlid moet het parcours helemaal hebben afgelegd. Wanneer de een de ander aantikt, mag de volgende het parcours afleggen. Elk teamlid moet door de doos kruipen, vijf keer springtouwen, het liedje van papier zingen, het kledingstuk aan en uit trekken en als laatste de bel laten rinkelen. Wanneer iedereen over de finish is, wordt er met de voeten gestampt op de grond als eindsignaal.

Afsluiting

De kinderen zingen samen het lied dat ze in het parcours hebben moeten zingen.

Jij kunt zo goed....

Lesdoelen

- Een compliment kunnen geven over wat een ander goed kan.
- Weten hoe je je voelt als je een compliment geeft.
- Weten dat iedereen wel iets heeft waarvoor je een compliment kunt geven.

Materialen

- Bijlage 7
- Bijlage 8

Tijd

± 45 minuten

Inleiding

Vraag de leerlingen kort naar hun ervaringen met het geven van complimentjes:

- Wat is een complimentje?
- Geef je wel eens een complimentje? Aan wie? Wat zeg je dan?

Lees het gedicht van Elze (bijlage 7) voor en schrijf de letters uit het gedicht onder elkaar op het bord. Welk woord is er vanboven naar beneden te lezen in het gedicht van Elze? ('compliment') Wat doet Elze? (ze geeft complimenten aan de kinderen uit haar klas) Wat zegt de meester tegen haar? (dat ze anderen blij maakt met haar complimenten)

Formuleer samen een probleemstelling (bijvoorbeeld: een complimentje geven is prettig voor een ander, maar ook voor jezelf).

Kern

Laat de kinderen nadenken over het probleem aan de hand van de volgende vragen:

- Hoe voel je je als je een compliment krijgt?
- Wat gebeurt er als je een compliment geeft?
- Waar moet je aan denken als je een compliment geeft?

Vertel de leerlingen dat iedereen wel iets heeft waar hij/zij goed in is, wat hij/zij goed kan. Daar kan je iemand een compliment of een pluim voor geven.

Leg de leerlingen het spel 'Ik geef je een pluim' uit. Iedereen bedenkt een compliment voor zijn/haar buurman of buurvrouw. De leerling die de pluim in de hand heeft is aan de beurt om zijn buurman of buurvrouw een pluim te geven. Bijvoorbeeld: 'wat zit je haar leuk' of 'ik weet dat jij heel mooi kan tekenen', enz. Op het moment dat hij/zij het compliment geeft, geeft hij/zij ook meteen de pluim door.

Verwerk dit op je eigen complimentenblad (bijlage 8)

Vraag de leerlingen:

- Hoe vond je het om een complimentje te geven? Hoe voelde dat?
- Hoe was het om een compliment te krijgen? Hoe voelde dat?

Afsluiting

Kijk met de leerlingen terug op de les met behulp van de volgende vragen:

Lesmateriaal

- Wat heb je geleerd?
- Waarvoor kun je een ander een compliment geven?
- Wanneer kun je een ander een compliment geven?

Hang het complimentenblad op, op een zichtbare plaats in de klas.

Bovenbouw

Bijbelverhaal

Materiaal

- Het verhaal 'Niemand wordt voorgetrokken'
- Eventueel materialen bij het voorbeeld

Tijd

± 45 minuten

Inleiding

Als leerkracht kies je een kind uit dat je voor gaat trekken. Dit maak je duidelijk zichtbaar in de hele klas door daar alle aandacht op te richten.

Bijvoorbeeld:

Je komt kort terug op het gemaakte werk van de dag daarvoor. Je legt twee schriften naast elkaar die evenveel fouten hebben. Je bespreekt dat in de klas, door te zeggen. "Jantje en Piet, kom eens naar voren. Jullie hebben allebei evenveel goed gemaakt. Nu vind ik Jantje veel leuker, dus ik geef hem een 8!en Piet, jij krijgt een 6! Ga maar terug naar je plek".

Als leerkrachten kun je een voorbeeld naar voren halen dat bij de klas past en dat ook onopvallend gemaakt kan worden. Uiteindelijk is het de bedoeling dat je daar over gaat praten. De kinderen weten dat het veel fijner is wanneer we allemaal gelijk behandeld worden.

Kern

'Niemand wordt voorgetrokken'

Zou Jona wel weten dat God van alle mensen houdt? Moet je hem daar nou zien zitten op de heuvel in zijn zelfgemaakte hutje. Wat kijkt hij boos, hè? Kom mee. We gaan hem even opzoeken.

Op de zuidelijke berghelling zit Jona. Hij kijkt eens naar het kleedje dat hij die middag op de markt heeft gekocht en dan naar zijn takkenhut. Voor een paar dagen kan hij het er wel mee doen. Even een kussen maken van zijn jas, sandalen uit en dan onderuit.

Hèhè! Wat was dat warm geweest vandaag. Zijn voeten doen pijn en in zijn hoofd draaien allerlei gedachten door elkaar. Gelukkig is hij nu klaar met zijn werk. Overal is hij geweest. In alle winkels, tempels, op alle markten en pleinen en bij het grote paleis heeft zijn luide, ernstige stem geklonken. Hij heeft zijn boodschap gebracht aan rijken en armen, de leerlooier met zijn bruinverkleurde handen en met zijn vlekken op zijn kleed, de moeders en de vele vele kinderen, soldaten, wevers, koperslagers. Iedereen heeft het woord van de Heer gehoord. Zelfs de koning, die net op leeuwenjacht zou gaan, is blijven staan. Jona schreeuwde tegen hem het hardst. Die roverkoning moest het maar eens goed horen en al die mensen uit die roversstad. Hij riep: 'God heeft alles gezien. Hij neemt het niet langer. De stad wordt over veertig dagen ondersteboven gekeerd.' De koning had hem niet eens laten grijpen. 't Had hem trouwens ook niks kunnen schelen als ze hem in de gevangenis hadden gestopt. Hij moest zijn werk doen. Jona komt half overeind en kijkt het dal in. Wat een stad! Mooi gezicht zou het zijn als die instortte. Hij zit hier prima.

Een groepje boeren komt langs zijn hut in rouwkleren. Ginds lopen nog meer mensen. Ook al in rouwkleren. Jona kijkt nog wat scherper en dan ziet hij overal mensen in rouwkleren. Hij springt overeind en vraagt aan een man wat er aan de hand is. 'De koning heeft het bevolen.' zegt de man, 'Er is een profeet geweest, die gezegd heeft dat Ninevé verwoest zou worden en nu mogen mensen en dieren niets eten of drinken. Iedereen moet rouwkleren dragen.' Jona bedankt de man, die zijn weg al biddende vervolgt: 'Wees ons genadig. Vergeef ons onze zonden, God van Jona.'

'Nou nog mooier!' denkt Jona. 'Het is menens. Straks doet God het nog ook. Ja, de Heer zal alles ver-geven, dan is mijn werk voor niks geweest.' Jona wilde wel dat hij dood was. Met een boos gezicht, z'n handen onder z'n hoofd, zit hij daar tot de zon ondergaat.

De volgende ochtend wordt Jona wakker door een bromvlieg, die steeds op zijn gezicht gaat zitten. Waar is hij? O ja, in zijn hut. Wat is het hier heerlijk koel. Hij kijkt naar boven. Groene bladeren slingeren zich door de dorre takken van zijn hut. Wat is dat? Hij gaat het eens van buiten bekijken. Hé, dat is fijn! Er is een soort boompje gegroeid. Echt een wonder. Jona gaat in de schaduw naar Ninevé zitten kijken en eet ondertussen een stuk brood en drinkt wat water uit zijn waterzak.

Er komt nog al wat gedruis uit de stad naar boven, anders dan anders. Het klinkt als een groot gehuil. Zelfs de dieren kun je horen loeien en blaten en krijsen en janken. Die hebben dorst en honger. Er trekt een lange optocht langs het paleis. Zo verstrijkt de dag en Jona wacht op Gods oordeel.

De les, die God hem de volgende dag zou leren, zou hij zijn leven lang niet meer vergeten. Waar hij in zijn verdere leven ook zou komen, overal zou hij het vertellen. De mensen die het hoorden zouden het weer doorvertellen en tenslotte zou het verhaal in de Bijbel opgeschreven worden. Het verhaal van Gods liefde voor alle mensen. Luister maar hoe het verder ging.

De boom is verdord. Hij zit vol bruine plekken. De zon schijnt door de takken heen recht op Jona's hoofd. Dan steekt er ook nog een hete oostenwind op. Jona valt bijna flauw en wordt opstandig tegen God.

'Ben je boos om die boom, Jona?' vraagt God vriendelijk.

'Ja,' schreeuwt Jona, 'Natuurlijk!'

'Die boom heb jij niet eens zelf gemaakt... Zou ik dan Ninevé niet sparen, die grote stad, waarin erg veel kleine kinderen zijn en vee?'

Zo liefdevol is onze God. Hij vergeeft ons onze zonden als wij echt berouw hebben. Hij houdt van Turkse, Marokkaanse, Belgische, Surinaamse, Nederlandse kinderen. Hij houdt van kinderen met een verstandelijke beperking, lichamelijke beperking, zintuiglijke beperking en van jou! Niemand wordt voorgetrokken. Ik ga Hem ervoor danken. Jij ook?

Afsluiting

Je kunt goed een gesprekje aan het verhaal koppelen. Eventuele ideeën staan hieronder vermeld.

Extra achtergrond informatie

Ninevé was een reusachtige stad, ter grootte van drie dagreizen.

Iedereen (niemand uitgezonderd), mens en dier, moet zich hullen in een boetekleed en luidkeels God aanroepen. Iedereen moest anders gaan leven en breken met het onrecht dat hij deed. Zowel hoog als laag gestelde mensen.

Punten om over door te praten

Jona kwam met een omweg aan bij de stad Ninevé. Dit omdat de Here God een plan had met hem. Toch was Gods plan anders dan dat Jona dacht.

God heeft een plan

Jona dacht dat God een heel ander plan had en dat Hij de woorden die Jona uitsprak ook werkelijk zou laten uitkomen. Hebben jullie ook een voorbeeld waarin dingen anders lopen dan dat je had verwacht? Is het dan onbegrijpelijk of kunnen we het overlaten aan onze God? Hoe kan je weten wat Gods wil is en zijn plan met jouw leven?.....

Kunnen wij God van gedachte laten veranderen? Hoe pakt de stad Ninevé dat aan (vers 8)? Hoever kunnen wij hier in gaan? Kunnen wij ook bidden voor onze naasten die niet geloven?

God heeft iedereen op het oog.... niemand uitgezonderd!!!

Kennismaking met Jitze

Lesdoel

De kinderen krijgen een beeld van iemand met het Downsyndroom.

Werkvorm

- Klassikaal
- Tweetallen (schoudermaatjes)
- Klassikaal

Materiaal

- Foto Jitze (bijlage 1)
- Verhaal van Jitze (bijlage 2)
- Schoolbord

Tijd

± 15 minuten

Inleiding

De kinderen gaan kennismaken met Jitze. Je wijst één kind aan die het verhaaltje aan de klas voorleest.

Kern

Mensen met het Downsyndroom hebben een lichte tot ernstige verstandelijke beperking. Mensen met een lichte verstandelijke beperking kunnen met enige ondersteuning zelfstandig functioneren. Naarmate de beperking ernstiger is, is meer begeleiding en hulp nodig.

Wat is verstandelijk beperkt? Welke beperkingen zijn er nog meer? Waar kan dat door komen?

Jitze heeft wel op een gewone basisschool gezeten. Waarom zou hij nu in het voortgezet onderwijs wel naar een speciale school moeten? Wat voor begeleiding zou hij dan kunnen krijgen? Laat de kinderen in tweetallen (schoudermaatjes) nadenken wat de voor- en nadelen zijn van naar speciaal voorgezet onderwijs gaan.

Afsluiting

Maak de voor- en nadelen klassikaal bespreekbaar. Zet de voor- en nadelen eventueel op het bord voor de duidelijkheid. Dit vraagt ook weer betrokkenheid.

De Knoop

Lesdoelen

- De kinderen leren samenwerken.
- De kinderen leren hun grenzen kennen en deze aan te geven en met betrekking tot lichamelijk contact.

Werkvorm

Klassikaal. Eventueel in 2 á 3 groepen verdelen.

Materiaal

Geen

Tijd

± 20 minuten

Kern

Iedereen gaat heel dicht bij elkaar staan. Eerst doet iedereen zijn rechterhand omhoog en pakt van iemand anders de hand. Daarna doet iedereen de linkerhand omhoog en pakt van een ander de linkerhand. Dit is het leukst om met ogen dicht te doen. Hierbij moet wel aangestuurd worden door de leerkracht. Het hoeft niet met de ogen dicht.

Wanneer iedereen de handen vast heeft, maakt de leerkracht de handen los tussen twee personen. Uiteindelijk moeten de kinderen voor elkaar krijgen om één rij te vormen en uit de knoop te komen.

Afsluiting

Nabespreken van de activiteit. Waar liepen jullie tegen aan? Kan het beter, sneller, leuker?

De Rups

Lesdoelen

- De kinderen leren samenwerken.
- De kinderen leren hun grenzen kennen en deze aan te geven met betrekking tot lichamelijk contact.

Werkvorm

Klassikaal. De groep wordt wel in 2 á 3 groepen verdeeld.

Materiaal

- 2 pionnen
- eindstreep

Tijd

± 15 minuten

Inleiding

Uitleg wordt gegeven. De kinderen worden verdeeld in minimaal twee groepen. Dit spel wordt uitgevoerd in competitievorm.

De groepen gaan op de grond zitten. Elke groep gaat in een rij zitten. Degene die vooraan zit, pakt de enkels beet van degene die achter hem/haar zit. De tweede doet het zelfde met degene die achter hem/haar zit. Zo zit iedereen een beetje in elkaar geschoven. Nu heb je elkaar vast en ze mogen niet loskomen nadat het startsignaal is gegeven. Ze moeten zich voortbewegen, als een rups. Wanneer ze toch loskomen, moeten ze opnieuw beginnen.

Kern

Het spel wordt gespeeld. Dit zou je twee, drie keer kunnen doen, maar niet meer omdat het veel lichamelijke inspanning van ze vraagt.

Afsluiting

Nabespreken van de activiteit. Waar liepen jullie tegen aan? Kan het beter, sneller, leuker?

Wat zijn jouw grenzen en hoe maak jij dat duidelijk?

Lesdoelen

- De kinderen leren samenwerken.
- De kinderen leren tactieken in te zetten.
- De kinderen leren over hun eigen grenzen te praten.
- De kinderen leren hun eigen grenzen aan te geven.

Werkvorm

De klas wordt opgedeeld in twee groepen die tegen elkaar gaan strijden.

Materiaal

- Lijnen

Tijd

± 30 minuten

Inleiding

Uitleg van het spel. De kinderen worden verdeeld in twee groepen. Dit spel wordt uitgevoerd in competitievorm. Het gaat er om dat je met het aantal opgegeven voeten en handen de overkant haalt met de gehele groep. Dit is nog wel een estafette systeem. Wanneer de één over de streep is, mag de ander pas naar de overkant proberen te komen.

Wanneer er twee groepen van acht zijn gemaakt, mogen er vijf voeten, acht handen en twee konten worden gebruikt om naar de overkant te komen. Je moet minimaal met zijn tweeën naar de overkant gaan. Dus continu moet je elkaar aanraken, maakt niet uit op welk manier. Wanneer ze loskomen van elkaar, moeten ze opnieuw beginnen.

Het spel kan met een startsignaal beginnen. Het spel eindigt wanneer de eerste groep over de streep is.

Kern

Het spel wordt gespeeld. Dit zou je eventueel nog een keer kunnen doen met andere teams. Voordat je het nog een keer gaat spelen, is het handig om de afsluiting met de kinderen te bespreken zodat ze dat meteen kunnen toepassen.

Afsluiting

Nabespreken van de activiteit. Waar liepen jullie tegen aan? Kan het beter, sneller, leuker? Waar moet je aan denken?

Daarnaast kun je praten op een heel ander niveau. Misschien vinden sommige kinderen het helemaal niet fijn om elkaar aan te raken of vast te houden. Hebben ze hun grenzen daarin verlegd of hebben ze dit aangegeven?

Tip

Het is het beste om dit buiten te doen!

Je moet als leerkracht wel qua lichamelijke krachten evenwichtige partijen maken.

Lesmateriaal

Hoe kom je aan de overkant?

- Door de kruiwagen-stand te gebruiken.
- Lopend
- Op de rug
- Op de billen en met handen voort bewegen
- Hinkelend
- Op handen lopen

Je hoort er bij!

Lesdoelen

- Weten dat iemand zichzelf mag zijn, anders dan anderen.
- Zich een mening kunnen vormen over 'Wat hoort en niet hoort'.

Materialen

- Bijlage 2
- Bijlage 9
- Bijlage 10

Inleiding

Vraag de leerlingen kort naar hun ervaringen met anders zijn dan anderen:

- Wanneer heb je je wel eens buitengesloten gevoeld?
- Hoe kwam dat?
- Hoe voelde dat? Wat dacht je toen?

Vertel de leerlingen dat het verhaal ook gaat over buitengesloten voelen. Laat de kinderen het verhaal van bijlage 9 'Jan is anders' lezen. Vraag de leerlingen: Waarom knikert Jan niet mee? Wat vindt Victor ervan?

Het verhaal van Jitze (bijlage 2). Vinden wij dat Jitze anders is? Zo ja, wat maakt hem dan anders? Zo niet, waarom niet?

Kern

De kinderen gaan over de volgende vragen/problemen nadenken:

- Wat vinden de leerlingen van Jan?
- Waarom?
- Wat vindt Jan van zichzelf?
- Moet Jan zich aanpassen aan de anderen, zodat hij niet meer anders is dan de rest?
- Wat doen de andere leerlingen?
- Waarom wil Victor Jan helpen?
- Waarom twijfelt Victor om Jan te vragen of om iets tegen Rob te zeggen?
- Moet Victor Jan helpen? Waarom wel of niet?

Verdeel de klas in groepjes. Laat de leerlingen de opdracht van het kopieerblad maken. Speel met de leerlingen het debatprogramma 'Wat hoort?'. Ieder groepje kiest een gespreksleider, de andere groepsleden mogen hem/haar eventueel helpen. Laat ieder groepje een probleemstelling kiezen en laat de gespreksleider vertellen hoe zij zouden reageren en waarom. Verdedig als leerkracht een tegengestelde mening. Laat aan het einde van ieder debat de klas stemmen 'wat hoort' en 'wat niet hoort'. Schrijf dit in een schema op het bord (bijlage 10).

Afsluiting

Kijk met de leerlingen terug op de les met behulp van de volgende vragen:

- Wat heb je geleerd?
- Waarom mag iedereen zichzelf zijn?
- Wat vind jij dat je wel mag doen en niet mag doen bij anderen?
- Wanneer moet je nadenken over wat je vindt dat je wel en niet kunt doen tegen de ander?

Tips en ideeën

Tips en ideeën

Idee voor onderbouw - boek

Zoeken naar het verlorene.

Gesprek aan de hand van de leuke tekeningen uit Butterworth N., Inkpen M., *Acht verhalen van Jezus*. Amsterdam 2001: 'Als de herder merkt dat er een schaap verloren is, gaat hij het zoeken.'

Gespreksuggestie:

Wat doet de herder? Wat denkt hij? Wat voelt hij? Waar zoekt hij zoal?

Hoe kijkt hij? Doet hij veel inspanning? Waaraan kun je dat zien?

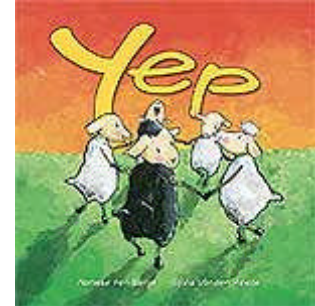

Idee voor middenbouw - boek

Yep is een zwart schaap en dat vindt hij leuk. Hij houdt ervan om samen met de witte schapen in het groene gras te liggen of bij het heldere water plezier te maken. Ook als de weg donker wordt en er allerlei gevaren dreigen, blijven Yep en de andere schapen rustig. Ze weten dat hun herder altijd goed voor hen zorgt en over hen waakt.

Dit kleurrijke prentenboek brengt herkenbare thema's als blijdschap, verdriet, angst, vertrouwen, dankbaar zijn, liefde, zorg en geborgenheid op een natuurlijke manier ter sprake. De inspiratie voor dit boek komt uit Psalm 23.

De bekende Vlaamse auteur Sylvia Vanden Heede heeft meerdere boeken op haar naam staan, waaronder de titels over Vos en Haas. Ze is voor haar werk al diverse keren onderscheiden. Marieke ten Berge heeft haar sporen verdiend als ontwerpster en illustratrice.

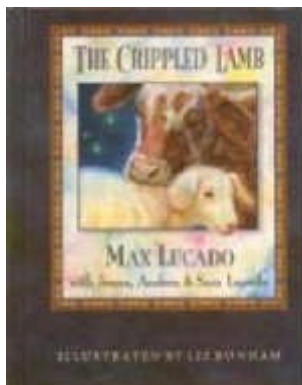
Ideeën voor lessen en boek voor bovenbouw/brugklas

Ideeën voor lessen:

- Wat kan ik voor een ander doen? ('Ik wil jou van harten dienen en als Christus voor je zijn.')
- Wat werd er vroeger gedaan met mensen die een verstandelijke beperking hadden? Hoe wordt er nu mee om gegaan?
- Welke plek nemen ze in de toekomst in?
- Wat zijn de oorzaken van het Downsyndroom?
- Welk werk verrichten ze zo al?
- Bezoek samen een werkplaats voor mensen met een verstandelijke beperking.
- Waar wonen ze?
- Liedje zingen.
- Instrumenten bespelen door middel van kleur.

Aanrader boek:

'The crippled lamb' door Max Lucado. Uitgeven door Tommy Nelson.

'Het kreupele lammetje' is een Engels boek, dat nog niet in het Nederlands is uitgegeven. Het is een heel mooi boek!

Joshua is een lammetje dat zich altijd anders en verdrietig voelt, omdat hij zwarte vlekken heeft en een kreupel pootje. Als hij op een middag niet mee mag met de kudde naar een verre groene weide, voelt hij zich helemaal buitengesloten. Verdrietig gaat hij naar zijn enige vriend, Abigail de koe. Abigail vertelt Joshua altijd dat God een speciaal plekje heeft voor degenen die zich buitengesloten voelen en tijdens een bijzondere nacht ontdekt Joshua dat dat ook echt zo is.

Bijlagen

Bijlage 1

Jitze Bontekoe

Bijlage 2

Verhaal Jitze

Hand in hand met een klasgenoot rent Jitze Bontekoe over het schoolplein. Groep 7 en 8 doen tikker-tje en iedereen doet mee, ook Jitze. Jitze heeft het Syndroom van Down, maar bezoekt vanaf zijn vierde de basisschool De Tamboerijn in Alphen aan den Rijn.

“Het is erg gezellig met Jitze in de klas”, vertelt klasgenoot Ruben. “Jitze maakt grapjes en we hebben veel lol met elkaar”.

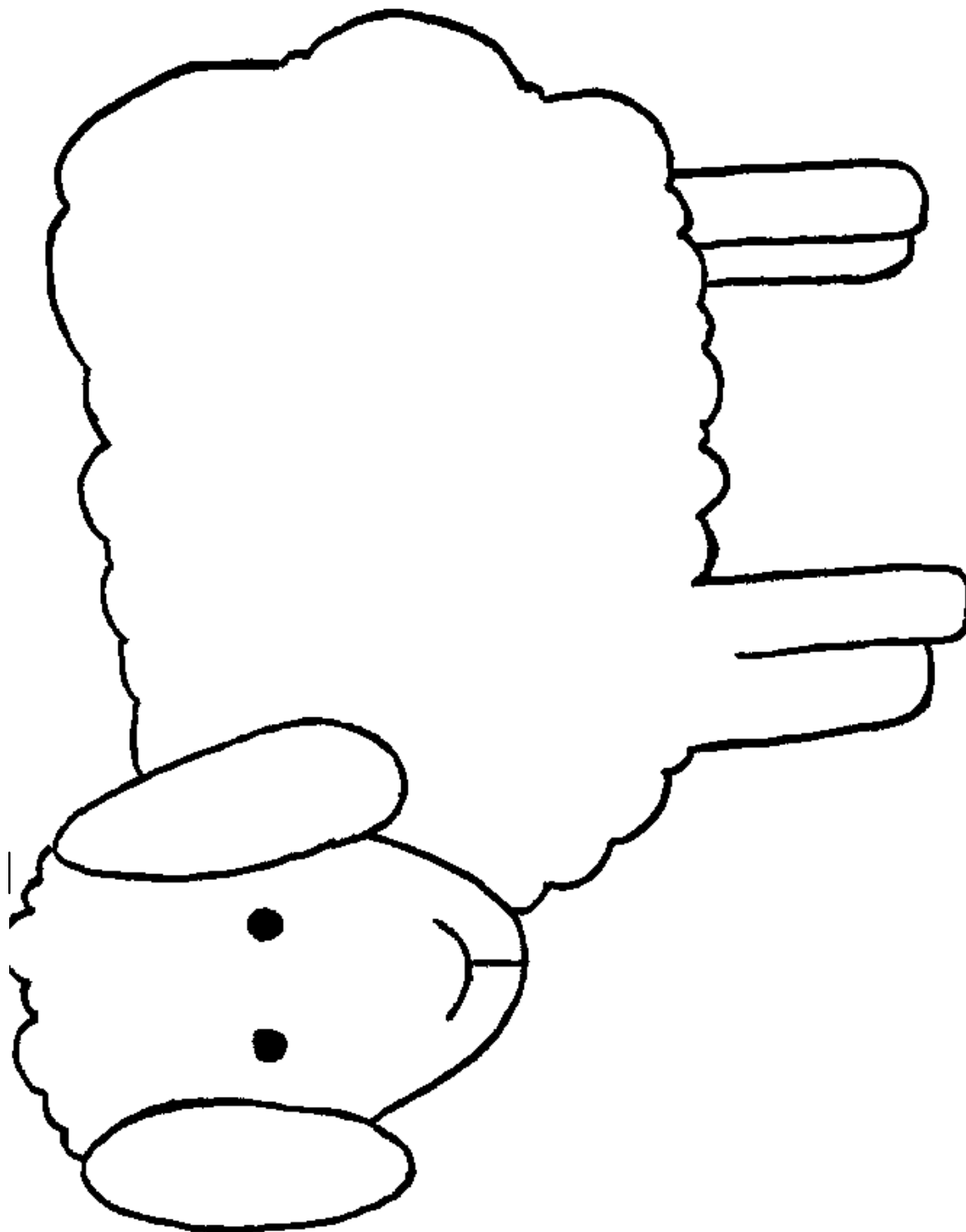
“Ik vind het heel leuk op school”, lacht Jitze. Klasgenoot Floris vertelt: “Laatst deed Jitze samen met Erik en Stefan een heel geinig dansje”. Jitze kijkt trots.

Stefan vindt Jitze heel open. “Hij durft echt alles voor de klas: moppen vertellen, solo zingen en breakdancen”. “En hij komt in Zorro-kleren op school, dat doen wij niet meer”, vult Marieke aan.

Het is verbazingwekkend hoe Jitze meedoet met de klas. Kinderen accepteren hem zoals hij is: Jitze is Jitze”.

Jitze Bontekoe (toen twaalf jaar), is vrolijk, spontaan en heeft veel fantasie, heeft het Syndroom van Down, gaat naar een gewone basisschool en daarna naar speciaal voortgezet onderwijs.

Bijlage 3

Bijlage 4

Bijlage 5

Zakdoekje leggen

Zak- doek leg- gen Nie- mand zeg- gen. 'k Heb de he- le
nacht ge- werkt, twee paar schoenen heb ik af-ge-werkt Eén van stof en
één van leer. Hier leg ik mijn zak- doekje neer.

Bijlage 6

Verhaal 'Zo zie ik eruit!'

Mijn hoofd zit bovenaan.
Op mijn voeten kan ik staan.
Mijn benen kunnen lopen.
Mijn ogen heb ik open.
Ik hoor je met mijn oren.
Mijn neus die zit van voren.
Met mijn armen kan ik zwaaien.
Met mijn handen doe ik zo.
Met mijn mond zeg ik: Hallo!

Hallo! en zo zie ik eruit!

Bijlage 7

Het gedicht van Elze

De C is van Carlos, ik vind hem een kei in rekenen.
De O is van Olga, die kan toch zo mooi tekenen.
De M is van Mees, hij is in onze groep de beste in taal.
De P is van Paula, zij is het lenigst van ons allemaal.
De L is van Lucas, dat is onze voorleeskampioen.
De I is van Inneke, die altijd leuke spelletjes bedenkt die we samen kunnen doen.
De M is van Meester, weet je wat hij laatst tegen mij zei?
'De E is van Elze, zij maakt ons met al haar complimenten heel blij.'
De N is van Nour, die zag de glimlach op mijn gezicht.
De T is van Tilly, zij geeft mij een pluim voor dit gedicht.

Bijlage 8

Complimentenblad

Ik heb een compliment gekregen van (vul de naam van degene in die jou het compliment gaf):

.....

Het compliment was (schrijf letterlijk op wat iemand tegen jou zei):

.....

Ik heb een compliment gegeven aan (vul de naam in van de persoon aan wie jij het compliment hebt gegeven):

.....

Het compliment was (schrijf letterlijk op wat je hebt gezegd):

.....

Bijlage 9

'Jan is anders'

De pauze is begonnen en groep 7 stormt naar buiten, het is weer knikkertijd! Jan loopt rustig naar buiten. Hij hoeft niet te rennen, want er wil toch niemand met hem knikkeren. Hij gaat tegen het muurtje staan en kijkt beteuterd naar de andere leerlingen. Iedereen is enthousiast aan het knikkeren of staat aan te moedigen.

Zijn moeder zei vanmorgen nog tegen hem: "Ga er gewoon bij staan, moedig ook aan, ze vragen je dan heus wel een keer en anders vraag je het zelf!" Maar zo werkt het natuurlijk niet, want Jan is anders dan de rest. Hij houdt niet van die wilde spelletjes, hij leest liever. Ook vindt hij klassieke muziek veel mooier dan de muziek die de andere leerlingen altijd draaien. Hij zit op vioolles in plaats van op voetbal, kortom een wereld van verschil.

De anderen vinden hem raar, ze zullen hem nooit vragen om mee te knikkeren.

"Hé bril, pas je op dat je niet aan die muur vast groeit!" hoort Jan uit de menigte en de rest lacht ook nog om die opmerking! Zie je wel, hij kan veel beter hier wachten tot de pauze om is.

Victor ziet Jan staan en vindt het best rot voor hem. Hij zou best wat willen doen, bijvoorbeeld vragen of hij mee wil doen of tegen Rob zeggen dat hij niet zo'n rotopmerking moet maken. Maar wat zal de rest daarvan zeggen? Hij wil geen gezeur met de rest van de klas. Dan gaat de bel. Jan loopt met een gebogen hoofd naar binnen. Weer een pauze voorbij...

Bijlage 10

Opdracht

Beantwoord met je groepje voor iedere probleemstelling de volgende vragen:

Wat vind jij dat hoort?

Wat zou jezelf doen?

Waarom?

Probleemstellingen:

Bij de gymnastiekles blijft Achmed staan. Hij is door geen enkele partij gekozen. Nadat hij door zijn juf bij een groep is ingedeeld, loopt hij stilletjes naar deze groep. Niemand zegt wat tegen hem.....

Rick is jarig. Bij het ronddelen merkt hij dat hij een traktatie te weinig heeft meegenomen. Hij besluit Frans over te slaan. Frans zegt toch nooit wat....

Ilse heeft een hardloopwedstrijd gewonnen. Trots laat ze haar beker zien. Niemand lijkt zich hiervoor te interesseren en iedereen praat rustig verder.

De klas wordt verdeeld in groepjes van vijf kinderen. Omdat de klas uit 26 kinderen bestaat, blijft Eline alleen zitten. Ze besluit de opdracht maar in haar eentje te maken...

Bronvermelding

Internet

www.kuleuven.be/.../3a_vertrouwen.php

<http://www.bijbelverhalen.nl/>

http://www.ditkoningskind.nl/dk/index.php?option=com_content&task=view&id=59&Itemid=317

Methode

Kinderen en hun sociale talenten